

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Qu. XII. An prætermittendo sensus, & mentis actiones, ut S.D. monet,
constituatur anima sine ulla prorsus intellectus operatione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

riam cognitam secundum unitatem super mentem; quando mens ab aliis omnibus recedens, postea se ipsam dimitens, unita est supersplendentibus radens: inde, & ibi non scrutabilis profundo sapientie illuminata. Quæ verbi licet ab aliquibus ad Theologiam mysticam acquisitionem eriam applicentur; omnes tamen faciunt, infamam principaliter describi, & de solo ultimo, & perfectissimo gradu ejus debere intelligi, cum dicat exordium lumine istam contemplationem ab unione cum DEO, &c.

Adducit etiam D. Bonav. itin. 3. eternit. dist. 4. art. 4. alia ve. b. D. Dionysii ex fine hujus capituli primo Theologiae mysticae, quibus (ut ipse explicat) ista suprema DEI contemplatio, luculentiter describitur sub exemplo Moysis: quam tamen expositionem remittimus ad questiones infra discutendas supra eadem verba. Denique, ut supra diximus quest. 10. ex verbis illis Dionysii ibi relatis ex eodem capite 1. non obscurè idipsum colligitur.

*Contemplatio
Theolog. mystica
in quo ab
aliis contemplationibus
discernatur.*

Probatur etiam ratione; quia essentia Theologiae mysticae, in qua ab aliis contemplationibus fecerintur, est obscuritas illa contemplandi Deum ita immediata, ut nullum aliud objectum, sive imago creaturatum mediet, ita tamen sublimiter, ut omnes alias contemplationes excedat; sed hoc principaliter inventitur in isto gradu; ergo, &c. Min. probatur, quia licet haec contemplatio dicatur *vista* propter majorem claritatem cognitionis, semper tamen est sub caligine; non enim potest DEUS clare videri ut in se est, nisi in visione beatifica; item quia fundatur in experientia voluntatis unita DEO, ipsumque degustantis, quae licet dicatur notitia experimentalis, semper est cœca, ut pote, poterit non cognoscitiva. Est etiam ita in media, ut per nullam speciem creaturatum fiat, sed vel per speciem infamam propriam DEI, & representantem eam confuso modo, vel per ipsammet essentiam unitam intellectui loco speciei, ut aliqui dixerunt, & nos supra discussimus. Est denique ista sublimissima contemplatio, quæ omnes alias antecedit. Unde & contemplatio pura, seu ingressus in caliginem, quem primum gradum Theologiae mysticae appellamus, & contemplatio ipsa in caligine, quæ secundum promeruit, dicitur à Doctribus non esse propriæ Theologiae mysticae, sed dispositio ad illum, nempe, ad istam, de qua modo loquimur. Quod etiam ex verbis relatis D. Dionysii colligitur. Thomas à JESU, ut in principio questionis diximus.

*Respond.
argamēt.
supra
proposito.*

Ex quibus patet ad argumentum relictum ex questione 9. dicimas enim Divum Dionysium agentem de contemplatione in caligine, non ideo excludere istum supremum gradum, qui etiam in caligine fit, licet secundus gradus sibi peculiariter hoc nomen arroget; sed quod sit in nocte durus crepusculum vespertinum, & matutinum, quæ ab obscuritate media noctis in caligine, perennit: ut in istis gradibus contemplationi mystice, liceat omnes int̄ sub caligine, primus adhuc in crepusculo, seu à primis tenebris ingreditur caliginem. Tertius jam sub aurora consummatur, secundus est medius, qui densam noctis patitur obscuritatem.

Ad d. quod additur in probatione antecedentis respondetur questione sequenti. Interim tamen licet admittatur, nihil si addi contemplationi in caligine, quam voluntatis experien-

tiam, hoc sufficeret ad discentendos istos gradus: nam secundus ex sola contemplatione in caligine constaret; tertius vero ex illa, & ex notitia experimentalis voluntatis. Id vero nihil impediret, quo minus iste gradus Theologiae mysticae describatur.

Q VÆSTIO XII.

*An prætermittendo sensus, & mentis actiones, seu intellectuales operationes, ut
Dionysius monet, constitutur anima in ista contemplatione, si-
ne ulla proorsus intellectus operatione?*

Non renunt hoc concedere, qui dicunt Theogiam mysticam, nempe supremum eius gradum, non solum consistere in actu voluntatis, sed nec ad actu voluntatis intellectionem supponi; dicunt enim voluntatem à Spiritu sancto immediata tangi, ipsamque sine ulla prævia cognitione intellectus cum DEO uniri, ascendendo ad ipsum per actus analogicos, & cum ex initia unione sequatur experientia & gustus DEI, quæ proinde appellatur notitia experimentalis, in hac sola consistere mysticam Theogiam, prædicant. Quod ex citatis verbis S. Dionysii aperie comprobare contendunt. Pro qua opinione solet citari D. Bonav. seu potius Henricus de Palma de mystic. Theol. cap. 3. part. 4. cui plures ex Commentariis D. Dionysii subscripti sunt, ut Linconensis & Vercellensis.

Dicendum tamen est, nullum actum amoris dari in unione mystica Theogiae, sine cognitione intellectus, nec verba S. Dionysii oppositi. Conclusio quod primam patem est communis Philosophorum & Theologorum cum Aristotele 3. de anima cap. 10. & D. Thomas 1. part. quest. 82. art. 4. & 1. 2. quest. 3. art. 4. ad 4. idemque docet D. August. lib. 10. de Trinit. cap. 1. & 2. Unde existat præceptum, nihil esse voluntum, quin sit præcognitum. Quia voluntas est inclinatio in bonum sibi convenientem tanquam appetitus rationalis: & simul est potentia cœca, que non potest cognoscere quod est sibi convenientis, nisi ab intellectu proponatur. Unde quantum aliqui teinant posse voluntatem supernaturaliter fert in incognitum; hoc communiter non admittitur, sed, quod cognitionis sit conditio sine qua voluntas in objectum non fertur. Ut rum vero cessante intellectione quæ præcesserat actum voluntatis, ipsa etiam necessario cesset. Nonnulli dicunt nec per momentum unum posse permanere: alii docent posse; quos sequitur not. Philippus à SS. Trinitate in Theolog. myst. discursu proemiali art. 4. in principio. Quod quidem supernaturaliter posse fert, conservante DEO amorem iam elicitem a voluntate, postquam cessaverit intellectio, non videtur aperte repugnare. Sed de hoc judicent alii.

Quoad secundam partem probatur ex aliis locis D. Dionysii, ubi hanc Theogiam vocat sapientiam & cognitionem, quæ actum intellectus significant. Unde ex verbis saepe citatis ex cap. 7. de divin. nom. ubi agit de ista contemplatione, dicit: Est rursus divinisima DEI cognitio, &c. & quod ibi illuminetur mens. Quæ verba exponens D. Thomas, aperie adstruit ibi intervean cognitionis

*Nondem
actum &
mentis
operationes
in mystic.
animam
in contemplatione
intellectus
in mystic.
Theolog.
ratione.*

*Vid. mif.
Anten.
dilectio.
mystic.
Tradit.
displ.
secunda.
qui idem
estatis.
M. Ter-
ram, lib.
1. 153,
& 1. 16.
IESV.
MARIA,
& aliis i
notis.*

*Affigantur
4.4.
autem
ad conti-
plationem
Theogiae
mysticae
rati.*

*In qua
ex his a-
dib. su-*

